

POVZETEK PROGRAMA IZVAJANJA ISTITUCIONALNE OBLIKE SOCIALNEGA VARSTVA V DSO VRTOJBA

Izvajalec koncesijske dejavnosti in prijavitelj je DOM UPRAVLJANJE, družba za investicije, upravljanje in vzdrževanje objektov, d.o.o. s skrajšanim imenom DOM UPRAVLJANJE d.o.o. s sedežem v Mariboru, poslovni naslov Železnikova ulica 12, 2000 Maribor. Pravnoorganizacijska oblika je Družba z omejeno odgovornostjo d.o.o. z osnovnim kapital 7.500,00 EUR. Družbeniki Dom upravljanje d.o.o. so Cajzek Rok, Sv. Florijan 121, 3250 Rogaška Slatina, Perc Alan, Vinarje 105, 2000 Maribor in Kos Danica, Severjeva ulica 9A, 9000 Murska Sobota.

Družba DOM UPRAVLJANJE družba za investicije, upravljanje in vzdrževanje objektov, d.o.o., Železnikova ulica 12, 2000 Maribor (v nadaljevanju investitor) je bila ustanovljena leta 2016. Družba je bila ustanovljena kot sestrška družba družbe Sončni dom d.o.o., Železnikova 10, 2000 Maribor. Razlika v lastniški strukturi je bila le v tem, da je delež družbe Sončni dom bil v lasti družbe GIC gradnje, ki jo obvladuje g. Ivan Cajzek, medtem ko je delež investitorja v sorazmernem deležu v lasti g. Roka Cajzka, sina Ivana Cajzka.

Družba je bila ustanovljena z namenom prevzema dela dejavnosti družbe Sončni dom, ki se je takrat ukvarjal tudi z oddajanjem sob delavcem kar ni bila primarna dejavnost.

Primarna dejavnost družbenikov je bila upravljanje Sončnega doma, ki od leta 2002 posluje kot dom starejših občanov. V domu je nastanjenih 166 stanovalcev v 100 sobah. Sončni dom (zdaj SeneCura Maribor) opravlja tudi dejavnost pomoči na domu v občinah Selnica in Ruše kakor tudi dnevno varstvo in vse ostale dejavnosti, ki se vršijo v DSO-jih.

Dom je bil v upravljanju navedenih lastnikov od leta 2015 do leta 2020, ko so ga le ti prodali družbi SeneCura. Podatki o poslovanju in drugi kriteriji so v skrbnem pregledu zadovoljili pričakovanja skupine SeneCura kar pričča v prid uspešnemu upravljanju Sončnega doma s strani družbenikov v 5 letnem obdobju.

Za sodelovanje na razpisu za nakup DSO Vrtojba so se družbeniki odločili predvsem na podlagi preteklih izkušenj z opravljanjem institucionalnega varstva v domovih za starejše saj to področje ne predstavlja nepoznanega področja za investitorje.

PROGRAMA IZVAJANJA PROGRAMA INSTITUCIONALNEGA VARSTVA STAREJŠIH OSEB

Program izvajanja storitve institucionalnega varstva v Domu Vrtojba temelji na veljavni zakonodaji Republike Slovenije, ki velja za področje socialnega varstva in na drugih pomembnih dokumentih, ki poleg omenjenega zakona opredeljujejo socialno varstvo v Republiki Sloveniji. Upošteva Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013 – 2020 in Strategijo varstva starejših do leta 2010.

Pripravljen program se osredotoča na celodnevno institucionalno varstvo na nivoju lokalne skupnosti, ki ga bo Dom izvajal na osnovi sodobnih konceptov dela varstva starejših in novejših rešitev arhitekture bivalnih prostorov ter na programe skupnostnih oblik oskrbe in pomoči za starejše. Razvojno bo razvijal model dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti, kar je v tem času osnova za delovanje v socialnem varstvu in krepil medgeneracijsko povezanost na vseh ravneh lokalne skupnosti in tudi širše. Dom bo vzpostavljala institucionalno oskrbo na elementih V. generacije domov za starejše, katere notranja osnova je model manjših, gospodinjstkih skupnosti kot pomembnih vidikov normalizacije.

Institucionalno varstvo obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, s katerimi se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo.

Institucionalno varstvo bo torej obsegalo osnovno in socialno oskrbo v skladu s predpisi s področja socialnega varstva ter zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstvenega varstva.

IZHODIŠČA IZVAJANJA PROGRAMA

Izhodišča izvajanja Programa izvajanja programa institucionalnega varstva starejših oseb v DSO Vrtojba bodo sledeča:

- Izvajanje institucionalnega varstva starejših oseb v celodnevni namestitveni obliki, začasnih namestitvah in v dnevnem varstvu.
- Izvajanje skupnostnih oblik skrbi za starejše glede na ugotovljene potrebe npr. razvoz kosil, socialni servis, rehabilitacija na domu uporabnikov s storitvami fizioterapije in delovne terapije.
- Izvajanje storitve Pomoč na domu, ki jo bomo izvajali glede na potrebe lokalne skupnosti, kot koncesionar.
- Izvajanje gospodarske dejavnosti, ki bodo dodana vrednost našim storitvam in bodo namenjene višji kvaliteti bivanja v domu in varstva starejših kot so prehrana za zunanje uporabnike, frizerske storitve, kozmetične storitve, masaže, fitnes za starejše, tako zunanji, kot notranji in domska kavarna s priročno trgovinico. Ponudbo bomo dopolnjevali v skladu s potrebami stanovalce Doma in lokalnim okoljem in se trudili za povezovanje in sodelovanje z lokalno skupnostjo tudi na komercialnem področju.

KLJUČNE USMERITVE IZVAJANJA PROGRAMA

Zagotavljanje socialne oskrbe in zdravstvene nege bo temeljna dejavnost Doma. V ta namen bo naše delovanje temeljilo na nenehnem usmerjanju vseh služb v smeri nemotenega in kvalitetnega izvajanja storitev socialne oskrbe in zdravstvene nege v skladu z veljavnimi kadrovskega normativi. Pri tem bo naše vodilo medsebojno dobro koordinirano in usklajeno timsko sodelovanje vseh zaposlenih.

Poleg tega, bodo naše usmeritve tudi sledeče:

- Sledenje viziji in poslanstvu - zagotavljanje obsega in vrste storitev v skladu z namenom ustanovitve in poslanstvom Doma.
- Usmerjenost na stanovalce - izvajanje storitev v skladu s potrebami, željami in pričakovanji uporabnikov.
- Usmerjenost na ohranjanje potencialov -preusmerjanje metod dela iz asistenc uporabnikom v podporo za čim bolj samostojno življenje in ohranjanje preostalih zmožnosti samooskrbe.
- Skrb za ugled ustanove - dograjevanje celostne podobe Doma v vseh njenih razsežnostih.

- Skrb za kvaliteto in izboljšave - uvedba in nadgrajevanje nepretrganega procesa izboljšav po modelu **E-QALIN**.
- Uvedba celovito zastavljenih programov storitev za posebne skupine stanovalcev - iskanje specifičnim potrebam prilagojene storitve in aktivnosti za skupine stanovalcev: s težavami v duševnem zdravju, mlajše invalide, s težavami v prilagajanju in s težavami z alkoholom. Tem stanovalcem bomo namenili pozornost v smeri zagotavljanja njihovih potreb po sprejemljivem življenjskem okolju in svobodi izbire dejavnosti, predvsem vsebin, ki vplivajo na nadgradnjo njihovih vsakodnevnih aktivnosti.
- Paliativna oskrba - vpeljava lastnega koncepta aktivne celostne obravnave bolnikov z neozdravljivo boleznijo in podpora njihovim bližnjim.
- Celovita oskrba in zdravstvena nega oseb obolelih z demenco - koncept obravnave po modelu osebnega spremljanja in izvajanje storitev za osebe obolele z demenco v varovani enoti po Zakonu o duševnem zdravju.
- Individualizacija storitev - po konceptu individualnega načrtovanja in prilagajanja storitev potrebam stanovalcev ter redno evalviranje individualnih načrtov stanovalcev ter programov dela.
- Sodelovanje s svojci - s svojci se bomo skupaj s stanovalci srečevali na skupnih in individualnih sestankih.
- Celovita skrb za starejše - sodelovanje s Spominčica Slovenije in vzpostavitev "Demenci prijazne točke", organizacija Alzheimer cafe-jev, pridobivanje in vključevanje prostovoljcev, organizacija predavanj na temo staranja, invalidnosti, demence in drugih podobnih tem za svojce in zainteresirano javnost v lokalni skupnosti,...
- Skrb za zaposlene - prizadevali si bomo za krepitev sistematičnega spodbujanja strokovne in osebostne rasti vseh zaposlenih. Vključevanje zaposlenih v strokovna izobraževanja, tako interna kot eksterna.
- Optimizacija sredstev in pogojev za delo - nenehno bom ustvarjali optimalne pogoje za delo naših zaposlenih, skrbeli za sodobne in moderne pripomočke za delo in si prizadevali za ustvarjanje pozitivne delovne klime.
- Prilagajanje na spremembe - naša naravnost bo fleksibilna na vseh področjih našega dela, kar bo omogočalo možnost tako ohranjanja visoke stopnje kakovosti naših storitev, kot nenehnega razvoja v smeri izboljšav in uvajanja sodobnih

konceptov dela, ki se bodo odražali tako na zadovoljstvu stanovalcev, kot zaposlenih in nenazadnje tudi svojcev ter lokalne skupnosti.

SPLOŠNI IN POSEBNI CILJI IZVAJALCA KONCESIJSKE DEJAVNOSTI

Splošni in posebni cilji izvajalca koncesijske dejavnosti DOM UPRAVLJANJE d.o.o. so naslednji:

- Predstavitev potreb po institucionalnem varstvu in drugih storitvah za starejše na območju Občine Šempeter - Vrtojba oziroma v lokalnem okolju Upravne enote Nova Gorica, na katerem se načrtuje izvajanje koncesijske dejavnosti,
- predstavitev srednjeročnih in dolgoročnih ciljev izvajalca z vidika potreb starejših v lokalnem okolju in njihove usklajenosti s cilji in strategijami sprejetimi v Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva od 2013 do 2020,
- predstavitev poslanstva izvajalca,
- predstavitev sprejemanja kakovosti izvajanja storitev in zadovoljstva uporabnikov.

POKRITOST POTREB PO INSTITUCIONALNEM VARSTVU STAREJŠIH OSEB V UPRAVNI ENOTI NOVA GORICA

1. Območje na enoti ZZS	PREBIVALCI	PREBIVALCI, STARI 65 in več		OBSTOJEČE KAPACITETE		MESTA ZADOSTUJEJO za % skupine	POTREBNO ŠTEVILO MEST za 4,8 % ciljne skupine	RAZLIKA v številu mest	INDEKS POKRITOSTI POTREB
		število	%	število domov	število mest				
Upravna enota RS	skupaj								
Nova Gorica	58.434	13.730	23,50	4	484	3,53	659	-175	73,44
SLOVENIJA SKUPAJ	2.095.861	424.004	20,23	118	19.026	4,49	20.352	-1.326	93,48

Tabela 1: Pokritost potreb institucionalnega varstva starejših na področju UE Nova Gorica

Tabela prikazuje, da je na območju Upravne enote Nova Gorica, kamor spada tudi Občina Šempeter - Vrtojba, glede na število prebivalcev starih 65 let in več potrebnih 659 mest v domovih za stare ljudi, da bi zagotovili 4,8% pokritost ciljne skupine. V upravni enoti Nova Gorica, kamor spada Občina Šempeter - Vrtojba, primanjkuje torej 175 mest. S tem bi v Goriški regiji zagotovili v Upravni enoti Nova Gorica 96,20 odstotno pokritost potreb pri 4,8% vključenosti starejših od 65 let. Primerjava s podatki na državni ravni pokaže, da

ima območje upravne enote Nova Gorica slabšo pokritost potreb od povprečja Slovenije, kar nazorno kažeta indeksa pokritosti potreb v omenjeni upravni enoti, ki znaša 73,44, in za Slovenijo 93,48.

Z navedenimi ugotovitvami je povečanje posteljnih zmogljivosti domskega varstva v občini Šempeter - Vrtojba, ki je predmet te prijave na razpis koncesij, v celoti utemeljeno. S predvidenimi 150 mesti v DSO Vrtojba, bi na območju Goriške regije prispevali 22,76% pokritosti potreb. Predvidoma pa bi v znatni meri zmanjšali pritisk in čakalno dobo, ki je v tem času na Goriškem nesprejemljiva..

Na območju UE Nova Gorica delujejo štirje domovi, v katerih je čakalna doba od meseca dni do pol leta, ko gre za dva ali več posteljno sobo, ko pa gre za enoposteljno sobo, pa je čakalna doba tudi do enega leta ali več.

Na osnovi analize potreb in povpraševanja bomo gradili v objektu s kapaciteto 150 postelj, 52 enoposteljnih sob, od katerih bo 39 le teh z balkoni, 8 pa bo pritličnih s terasami in 49 dvoposteljnih sob, od tega bo 26 teh sob v nadstandardni velikosti, 39 dvoposteljnih sob z balkoni in 8 dvoposteljnih sob v pritličju s terasami. Vse sobe bodo imele lastno kopalnico z lastnim WC in tušem.

Dodatno bosta v Domu 2 dvoposteljni sobi za potrebe dnevnega centra.

SREDNJEROČNI IN DOLGOROČNI CILJI IZ VIDIKA POTREB STAREJŠIH V LOKALNEM OKOLJU IN NJIHOVA USKLAJENOST S CILJI IN STRATEGIJAMI SPREJETIMI V RESOLUCIJI O NACIONALNEM PROGRAMU SOCIALNEGA VARSTVA 2013-2020

Osnovni cilj našega programa je na osnovi zakonskih predpisov, nacionalnega programa razvoja varstva starejših do leta 2020, pravilnikov in zakonodaje, ponuditi starim ljudem kakovostne storitve osnovne in socialne oskrbe, zdravljenja, zdravstvene nege in rehabilitacije. V skladu z Zakonom o socialnem varstvu, z Zakonom o zdravstveni dejavnosti, Resolucijo o nacionalnem programu varstva starejših 2013 - 2020, Pravilnikom o normativih in standardih izvajanja socialno – varstvenih storitev, se bo Dom vključil v dograjevanje mreže institucionalnega varstva starejših in na osnovi programa izvajal javno službo.

Prav tako je temeljni cilj programa izboljšati pokritost potreb po institucionalnem varstvu starejših z demenco in sorodnimi stanji na območju Goriške, ki je na tem področju ves čas deficitarno. Z odprtjem Doma bo doseženih več posebnih ciljev:

- osebe z demenco in sorodnimi stanji iz ožjega okolja Občine Šempeter - Vrtojba bodo lažje dobile namestitev v institucionalnem varstvu v domačem okolju,
- Dom bo prispeval k dvigu bivalnih in oskrbnih pogojev institucionalnega varstva starejših z demenco na sodobno raven z inovativnimi, psihosocialnimi pristopi, ki omogočajo vzpostavljanje in poglobljanje medosebnih odnosov na ravni kongruentnosti na vseh ravneh; zaposleni – stanovalec, zaposleni – svojec in zaposleni – zaposleni.
- zaostajanje regije glede pokritosti potreb po institucionalnem varstvu starejših se bo zmanjšalo,
- razbremenil se bo pritisk na druge domove na Goriškem,
- Goriška bo dobila institucijo, ki bo prevzela tudi vlogo centra skrbi za starejšo populacijo z demenco in sorodnimi stanji,
- dom bo glede na potrebe starejših ponujal tudi druge oblike skrbi za starejše v bivalnem okolju, kot je dnevno varstvo in storitev pomoči na domu,
- Dom bo s 150 mesti za slovenske razmere sodil med srednje velike domove in bo kot takšen zagotavljal dobre pogoje za kvalitetno življenje stanovalcev,
- okolje, ki ima visoko stopnjo brezposelnosti, bo dobilo 84 novih delovnih mest.

CILJI OSNOVANI NA PODLAGI STATISTIČNIH PODSTKOV POPULACIJE

Demografski kazalci kažejo, da je prebivalstvo v ožjem okolju, predvsem v UE Nova Gorica v povprečju za 1,8 odstotne točke višje od povprečja v Republiki Sloveniji, kar posledično pomeni, da se stara hitreje, kot nasploh v državi, da se število gospodinjstev z več kot 3 družinskimi člani postopoma zvišuje in da število rojstev nekoliko narašča.

Značilnost regije je visok delež starejših od 65 let, ki je višji od povprečja v Republiki Sloveniji. V Upravni enoti Nova Gorica znaša 23,5 %, v Republiki Sloveniji pa 20,23 %. Stopnja brezposelnosti v Goriški regiji pa je zelo visoka in le za dobri dve odstotni točki nižja od povprečja v Republiki Sloveniji. V mesecu juliju 2020 je bila stopnja brezposelnosti 6,8%, stopnja brezposelnosti v Sloveniji, pa je znašala 9,2%. Z odpiranjem

novih delovnih mest bi pomembno vplivali na možnost zaposlovanja v skladu s planom zaposlovanja.

Posledično se v tem okolju potrebe po domskem varstvu oseb obolelih z demenco hitreje povečujejo kot nekaj let nazaj in tudi hitreje, kot povprečno v državi. Spreminja se tudi način življenja drugih generacij, ki kljub pripravljenosti ne zmorejo skrbeti za najbližje, ki so oboleli z demenco. Le ti bivajo bodisi sami, bodisi so njihovi svojci v službah in te skrbi ravno tako ne morejo namenjati ostarelemu in za demenco obolelemu svojcu. Na eni strani se torej zmanjšujejo možnosti družin pri zagotavljanju oskrbe in nege ostarelim svojcem obolelim z demenco, na drugi strani pa je vedno manj predsodkov in zadržkov do domskega varstva.

Naš namen je povečati možnost vključevanja v programe namenjene za osebe obolele z demenco (pomoč na domu, institucionalno varstvo, skupine za samopomoč, organiziranje izobraževanja za svojce in bližnje, vzpostavitev informacijske točke, usposabljanja o demenci za trgovce, policiste, sosede ipd.) s ciljem razbremenitve svojcev in drugih neformalnih oskrbovalcev. Prav tako bi s programi približali demenco lokalni skupnosti in osebam obolelim z demenco omogočali izhode iz doma, normalizacijo življenja in vplivali tudi na odnos in pogled družbe na demenco.

Velik pomen vidimo tudi na neposredni bližini podružnice osnovne šole in vrtca. V obe ustanovi bi v skladu z dogovorom skušali integrirati redne kontinuirane delavnice o demenci in načinu življenja z demenco ter delavnice na katerih ne bi sodelovali le vrtčevski otroci in učenci šole, temveč tudi stanovalci oboleli z demenco (prva stopnja). Povezali bi se tudi z matično Osnovno šolo Ivana Roba v Šempetru pri Gorici, katere podružnica je Podružnična šola Vrtojba. S takšnim načinom dela, bi bolezen, njene značilnosti in znanje za ravnanje z osebami obolelimi z demenco, otrokom in učencem zelo približali.

CILJI Z VIDIKA POTREB STAREJŠIH V LOKALNEM OKOLJU

Po podatkih WHO je bilo v letu 2015 na svetu približno 47,5 milijona oseb z demenco. Vsako leto se število teh poveča za okoli 7,7 milijona novih primerov, kar kaže na to, da se simptomi pri novih posameznikih odkrivajo vsake 4 sekunde. Visoki stroški obravnave te bolezni bodo velik izziv za zdravstvene sisteme vseh svetovnih držav, upoštevajoč naraščanje števila oseb z demenco. Ob zgodnji diagnozi je osebam z demenco

z uveljavitvijo navedenih strateških ciljev mogoče zagotoviti dostojno in kakovostno življenje. Osebe obolele z demenco predstavljajo pomemben del družbe in predstavljajo globalni izziv vseh udeleženi v procesu skrbi za obravnavo oseb z demenco. Poudarek je ne le na strokovni podpori temveč tudi vključevanje in sodelovanje svojcev. Izhodišče za vse aktivnosti, ki so povezane z osebami obolelimi z demenco, izhaja iz njihove aktivne vloge, njihovih želj in izraženih potreb. Le tako bo potekal proces destigmatizacije.

Podatki kažejo, da potrebe za domsko varstvo oseb obolelih z demenco in njihovo specifično obravnavo tudi v Goriški regiji narašča, in da kapacitete niso zadostne. Osebe obolele z demenco in njihovi svojci zaradi napredovale demence potrebujejo 24 urni nadzor in varstvo za najbližjega, potrebujejo namestitev takoj, seveda pa možnosti za namestitev zaradi nezadostnih kapacitet za osebe z demenco na Goriškem ni.

Vse večji problem predstavlja zagotavljanje ustreznega varstva in prilagojenih socialnovarstvenih oblik, možnosti oskrbe v domačem okolju za ljudi z demenco, ker jih bolnišnice zaradi potreb po specifični obravnavi želijo čim prej odpustiti.

Na osnovi razpoložljivih podatkov, število aktualnih vlog za bivanje na oddelku za osebe obolele z demenco je mogoče predvideti, da bi Dom zlahka dosegel polno zasedenost razpoložljivih kapacitet za osebe z demenco - 60 mest.

V Sloveniji število oseb z demenco ocenjujemo na več kot 32.000, za njih pa skrbi približno 100.000 svojcev, zdravstvenih in socialnih delavcev in drugih. Na področju socialnega varstva ne razpolagamo z vsemi potrebnimi podatki s področja obravnave oseb obolelih z demenco o številu uporabnikov ocenjujemo, da je med stanovalci slovenskih domov trenutno med 40% do 50% oseb obolelih z demenco. (Strategija obvladovanja demence v Sloveniji do leta 2020).

Predvidevanja in ocena SZO so, da se bo število oseb z demenco v dvajsetih letih podvojilo. V Republiki Sloveniji ne beležimo natančnejših podatkov o številu oseb z demenco zaradi razlik v regionalnih obravnavah oseb z demenco in lahko zasledimo, da je je prevalenca za RS Slovenjo le izračunana ocena na podlagi epidemioloških podatkov sosednjih držav.

DRUGI POMEMBNI CILJI

Z vidika vključitve Doma kot koncesionarja v mrežo izvajalcev oskrbe z namestitvijo, pa so pomembni še naslednji cilji:

- delovati po socialno-ekonomskih načelih ter prilagajati svojo ponudbo možnostim in individualnim potrebam oseb z demenco na osnovi temeljnih principov psihosocialnega modela ter izkoriščati možnosti, ki jih za to skupino ljudi razvija družba v ožji in širši lokalni skupnosti,
- razvijati model skrbi za starejše - na vseh strokovnih področjih v institucionalnem varstvu, pomoči na domu in v drugih oblikah ter v svojem širšem okolju uveljaviti vlogo doma kot nosilca tega razvoja, hkrati pa načrtujemo tudi redno dobro sodelovanje z domovi v Goriški regiji,
- stalno nameravamo uvajati nove koncepte dejavnosti na osnovi izsledkov raziskav ki zagotavljajo visoko kakovost storitev za uporabnike in hkrati omogočajo poslovanje po ekonomskih načelih,
- s timskim delom zagotavljati, da se bodo specializirani strokovnjaki prožno povezovali za določene vrste nalog in tako prispevali k skupnemu dialogu, ki bo ustrezal strokovnim in znanstvenim kriterijem zdravstvene in socialne stroke, hkrati pa bo teoretsko in praktično relevanten za uresničevanje specifičnih ciljev za vsakega stanovalca,
- zagotavljati stalno integracijo oskrbe v najširšem smislu na osnovi psihosocialnega modela na načine, ki omogočajo visoko raven kakovosti in celovitost izvajanja skrbi za osebe z demenco in sorodnimi stanji,
- v skladu z načeli in usmeritvami dolgotrajne oskrbe, je naš cilj povezati se z ostalimi izvajalci dolgotrajne oskrbe, ki delujejo na različnih področjih in organizacijskih oblikah (zdravstvo, sociala), v enoten in celovit sistem, s čimer bi dosegli večjo učinkovitost in kakovost storitev ter zadovoljstvo upravičencev. V duhu dolgotrajne oskrbe bosta strokovni področji zdravstvene nege in socialnega dela sodelovali enakopravno, v timu in povezovalno, kot celovit sistem pri skrbi za osebe z demenco. Vsa strokovna področja, vsak posameznik si prizadeva za normalizacijo življenja. Tako razumemo širši koncept dolgotrajne oskrbe kot sožitje med ljudmi v vzajemnih odnosih pomoči,
- razvijati zmogljivost doma v skladu s potrebami in tržnimi priložnostmi ter tako zagotavljati dodatna sredstva,

- storitve v Domu načrtovati organizirano in usklajeno, razvijati inovativne oblike skupnostne skrbi – v skladu s potrebami v Domu in lokalnem okolju,
- vključitev v socialno mrežo starih ljudi v lokalni skupnosti, glede na potrebe razvijati tudi zunanje gerontološke dejavnosti in se povezati z vodilnimi v razvoju s tega področja,
- celotno delovanje Doma usmerjati v usklajeno delo med lokalnimi in regijskimi institucijami, ki so zadolžene za skrb razvoja institucionalnega varstva kot tudi skrbi za osebe z demenco,
- predvidevamo, da bo velika večina sprejetih stanovalcev bolnih, odvisnih in na osnovi tega pričakujemo visoko kakovostne zahteve po storitvah zdravstvene nege, socialne oskrbe, zdravljenja in storitev rehabilitacije, ki jih izvajajo strokovnjaki in eksperti različnih področij v skladu s standardi posameznih področij, kjer bomo krepili poslovno odličnost z najvišjo možno stopnjo kakovosti storitev,
- institucionalno varstvo starejših oseb bo po Zakonu o socialnem varstvu kot javno službo opravljal Dom na podlagi pridobljene koncesije,
- storitve naše dejavnosti bodo vsebovale vse oblike pomoči s katerimi se starim ljudem po zakonu nadomeščajo in dopolnjujejo funkcije doma ali lastne družine,
- razvoj skrbi za starejše bomo usmerjali k celoviti skrbi in obsegu storitev ter nenehnemu dvigovanju kvalitete bivanja stanovalcev. Trudili se bomo razvijati in vpeljevati nove ali dopolnjene oblike skrbi na vseh strokovnih področij, pri tem pa bomo upoštevali osnovna načela o varstvu starejših oseb in njihove neodtujljive pravice,
- vsesplošno dejstvo je, da v domove za starejše prihajajo starostniki, ki imajo vse večje potrebe po zahtevni oskrbi in zdravstveni negi. Načrtujemo prilagoditve v tej smeri. V domovih narašča delež starih ljudi nad 80 in 90 let, sprejema pa se vedno težje telesno bolne starostnike. Hitro narašča tudi delež oseb z demenco, povečuje se število stanovalcev, ki jih domovi sprejemajo direktno iz bolnišnic. Predvidevamo, da bo več kot polovica stanovalcev v celoti odvisna od 24 urne pomoči zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi, ki jo bomo dopolnjevali s prilagojeno socialno oskrbo in aktivnostmi prilagojenimi stanovalcem v popolnosti odvisnim od zaposlenih,

- zadovoljevanje materialnih potreb, kot so bivanje, organizacija prehrane, varstvo, zdravstvena nega in rehabilitacija bo na visoki ravni. V Domu se bomo trudili zadovoljiti tudi nematerialne potrebe stanovalcev, kar nam bo uspelo s strokovnim delom ter rednimi in dopolnilnimi dejavnostmi. Strmeli bomo k zadovoljevanju nematerialnih potreb, ki jih bomo poglobljali in širili z različnimi oblikami individualnih in skupinskih aktivnosti, upoštevanje individualne lastnosti, potrebe in želje stanovalcev, s skupinami za samopomoč, s prostovoljnim delom, s številnimi in različnimi kulturno – družabnimi prireditvami, z zadovoljevanjem duhovnih potreb, kar bomo zagotavljali v veliki meri s sodelovanjem z različnimi društvi in organizacijami, ki delujejo v regiji. Delovali bomo po načelu, da zunanje življenje stanovalcem prenesemo v dom. Tistim, ki pa bodo to zmogli, bomo pomagali in jih vzpodbujali v integracijo pri aktivnostih v zunanjem – lokalnem okolju,
- temeljili bomo na celostnem, holističnem pristopu obravnave stanovalcev, saj se zavedamo, da je celovita skrb za stanovalce eden izmed pravih odgovorov za kvalitetno in uspešno delo. Sledili bomo izraženim predlogom, željam in pomislekom stanovalcev in njihovih svojcev. V Domu bomo stanovalce sprejemali in obravnavali kot enakovredne partnerje pri oblikovanju in kreiranju individualizirane skrbi zanje. Prav s tem namenom bomo spodbujali tudi svojce stanovalcev, da bodo pri oblikovanju vsakdanjega življenja svojih bližnjih sorodnikov čim bolj in tvorno sodelovali; tako skupinsko v okviru skupine sorodnikov stanovalcev obolelih z demenco, pri organiziranju skupnih družabnih srečanj in strokovnih predavanj, kot tudi z individualnim delom,
- izhajali bomo iz predpostavke, da je kakovost storitev odvisna od zadovoljstva zaposlenih. V ta segment sodi zdravje, strokovni in osebni razvoj ter dobro počutje zaposlenih. Ker bo kolektiv zaposlenih številčno dokaj visok, bomo sledili prepričanju, da je vsak zaposleni zelo pomemben člen v verigi kvalitete dela. Prav zato bomo podpirali nenehen strokovni in osebni razvoj vseh zaposlenih in jih vključevali v različne oblike formalnega in neformalnega izobraževanja in usposabljanja. Skrbeli pa bomo tudi za neformalna druženja zaposlenih na podlagi izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu,
- ob tako zgoščenem bivanju množice različnih ljudi se neizogibno pojavljajo medosebni konflikti. Da bi razvijali in ohranjali strpne in korektne odnose med

vsemi udeleženci komunikacije v domu jih ji bomo potrebno sprotno in konstruktivno reševati, kar bomo zagotavljali s strokovno usposobljenim vodstvenim kadrom na področju komunikacijskih veščin, reševanju konfliktov in mediacijskih znanj.

KONCEPT IZVAJANJA SOCIALNEGA PROGRAMA

S sodobnimi koncepti socialne oskrbe in zdravstvene nege bomo izhajali iz dejstva, da je za naše stanovalce le najboljše dovolj dobro. V ta namen bomo težili k uresničevanju umeščanja sodobnih konceptov dela v naše izvajanje storitev. Tvorno bomo sodelovali z vsemi pomembnimi akterji na področju socialne oskrbe in zdravstvene nege tako na državnem, kot lokalnem nivoju. V ospredje bomo na vseh področjih našega dela postavljali stanovalce, kot izhodišče izvajanja in soustvarjanja naših storitev na področju dolgotrajne oskrbe. Le na tak način bomo lahko zagotavljali dejstvo, da smo dom IV. generacije, ki v ospredje postavlja načelo, da našim stanovalcem dodajamo življenje letom in ne leta življenju. Trudili se bomo, da bodo poleg naših osnovnih storitev, stanovalci imeli pestro ponudbo spremljajočih se aktivnosti, kot so:

- medgeneracijsko sodelovanje,
- sodelovanje z lokalnimi društvi, javnimi zavodi, občino, šolami, vrtci in drugimi organizacijami,
- organizacija prireditev navezujoč se na praznike in lokalne običaje,
- terapija s terapevtskim psom in drugimi živalmi,
- uresničevanje prehranskih želja,
- izvajanje gibalnih aktivnosti,
- sodelovanje na lokalnih prireditvah, organizacija večjih srečanj s sorodniki naših stanovalcev,
- zagotavljanje verskih obredov,
- izdajanje lastnega domskega časopisa in drugih.

OHRANJANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

Zavzemali se bomo za to, da človekovo dostojanstvo ohranimo do zadnjega trenutka življenja – tudi v obdobjih, ko potrebujejo največ pomoči, bomo stanovalcem omogočili dostojno staranje.

Stanovalec bo vedno v ospredju in na prvem mestu. Naša obravnava bo temeljila na spoštovanju in vživljanju van, v kongruentnosti, da ga bomo lahko razumeli v celovitosti njegove osebnosti in individualne življenjske zgodbe. Tako bomo stanovalcem ponudili individualno socialno oskrbo in zdravstveno nego. Vsak stanovalec je individuum zase in vsak ima svojo življenjsko zgodbo in ravno iz te predpostavke bo imel možnost izbire svoje referenčne osebe s katero bo lahko vzpostavil odnos zaupanja in bližine. Profesionalna oskrba je več kot samo nega telesa, zaradi tega se bomo trudili poslušati, se vživeti, razumeti, se jim posvetiti in skrbeti.

Pri socialni oskrbi se bomo orientirali na telesne in duhovne vire stanovalcev in jim nudili individualne izzive in spodbudo. Tako bomo pomagali ljudem v Domu na najboljši način do izpolnjenega, telesno in duševno zdravega življenja, o katerem tudi sami odločajo. Delovali bomo v smeri, da bodo stanovalci še nadalje negovali svojesocialne stike. Zato nam je enako pomembno vključevanje družine, prijateljev in prostovoljcev kot spodbujanje skupnosti, kjer bomo delovali.

PROSTOČASNE DEJAVNOSTI

Program prostočasnih aktivnosti bomo snovali zaposleni skupaj s stanovalci, po njihovih idejah in željah, ter sorodniki, prostovoljci in vsi zainteresirani posamezniki, kot tudi organizacije in društva iz lokalne skupnosti. Pomembno vodilo našega programa aktivnosti bo, da zunanje življenje pripeljemo v Dom in s tem izvajamo eno izmed osnovnih vodil v socialnem varstvu, ohranjanju in krepitvi socialne mreže posameznikov, v našem Domu bodo to stanovalci.

Pomembno dejstvo, ki ga bomo zasledovali je, da bo nabor prostočasnih aktivnosti izhajal iz želja naših stanovalcev, iz njihovih individualnih načrtov dela in da bodo stanovalci imeli pestro možnost izbire.

USMERJENOST IN VPETOST DOMA V LOKALNO OKOLJE

Vključenost Doma v lokalno življenje je dodana vrednost v vsaki lokalni skupnosti. Pomembno se nam zdi dejstvo, da tvorno prispevamo k razvoju in delovanju lokalnega okolja, kar daje v prvi vrsti našim stanovalcem občutek, da so, kljub starosti, še vedno pomemben del okolja v katerem so živeli pred vselitvijo v Dom, na drugi strani pa daje okolju v katerega je Dom umeščen vidno sporočilo, da se življenje v Domu ne ustavi, da Dom ni le zadnja postaja, preden odidemo s tega sveta, temveč se v Domu za marsikoga

življenje na novo začne ali pa nadaljuje na zelo podoben način, kot pred vselitvijo. To je pomemben del deinstitutionalizacije in destigmatizacije, kar je za nas izjemno velikega pomena.

SODELOVANJE S PROSTOVOLJCI VSEH STAROSTI

Prostovoljno delo ima velik pomen za razvoj in za prihodnost. Spontano poveča medgeneracijsko sodelovanje in prispeva k razvijanju solidarnosti, k socialnemu in drugemu napredku družbe, zato ga je potrebno negovati in ustrezno vrednotiti. V domu bomo vzpostavili in kontinuirano sodelovali v lokalni skupnosti z mladimi in odraslimi prostovoljci. Prostovoljci bodo prihajali iz različnih področij, tako iz šol, kot iz drugih organizacij.

Prostovoljci srednjih šol bodo prihajali 1x tedensko in svoj prosti čas namenili pogovorom in druženju s stanovalci doma. Prostovoljci Univerze za III. življenjsko obdobje bodo pripravijo različne aktivnosti, individualne obiske pa bodo namenili druženju in sprehodom s stanovalci. Prostovoljci, ki bodo obiskovali naše stanovalce bodo ljudje vseh starosti, ljudje dobre volje, ki so pripravljeni del svojega prostega časa nameniti druženju. Ker zagovarjamo dejstvo, da so stanovalci v domu vsakega obiska veseli, bomo skrbeli, da se bodo prostovoljci v domu čutili dobrodošle in zaželeni.

VZPODBUJANJE ALTRUIZMA PRI ZAPOSLENIH

Poleg dobre izobrazbe, najvišjih strokovnih kompetenc in stalnega izobraževanja in usposabljanja bomo izhajali iz dejstva, da bo značilnost naših zaposlenih na vseh delovnih področjih predvsem srčnost in visoka mera spoštovanja. Skupaj bomo zagotavljali, da bomo v Domu uporabljali nova spoznanja in sodobne metode dela. Tako bomo za naše stanovalce ustvarjali najboljše možno življenjsko okolje.

Vemo, da je delo v ustanovah socialnega varstva poseben izziv. Samo zadovoljni in uravnoteženi sodelavci zagotavljajo kakovost socialne oskrbe in zdravstvene nege. Zaradi tega jih bomo močno in obsežno podpirali: financirana izobraževanja in usposabljanja, individualno zasnovani delovni čas, prilagodljiv urnik dela in ciljno usmerjeno spodbujanje za ponovno vključitev v poklic spadajo v enaki meri k visokemu standardu kot dobri delovni pogoji za starejše zaposlene in aktivno ravnanje z raznolikostjo, medkulturnostjo, interdisciplinarnostjo in enakostjo med spoloma. Naši zaposleni bodo

dobili prostor, kamor se lahko umaknejo, kjer bodo potekale redne izmenjave znotraj negovalnih timov, kot tudi podpora v obliki supervizije.

SKUPNOSTNE OBLIKE SKRBI ZA STAREJŠE V SKUPNOSTI

Izvajali bomo naslednje skupnostne oblike skrbi za starejše v skupnosti:

- pomoč na domu,
- dnevno varstvo,
- javna dela v domu in domačem okolju ,
- kratkotrajne (začasne) namestitve,
- prehrana (malica, kosila),
- razvoz kosil.

POMOČ NA DOMU

Dom bo izvajal pomoč na domu kot storitev iz okvira javne službe na osnovi koncesije občin, ki so po zakonu pristojne za izvajanje te storitve. Izvajanje storitve bo bilo prilagojeno potrebam posameznega upravičenca in bo obsegala:

- gospodinjsko pomoč,
- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov.

DNEVNO VARSTVO

Dnevno varstvo je oblika organiziranega varstva, družabništva, oskrbe starostnikov in mlajših invalidnih oseb in je namenjena ljudem, ki živijo doma in potrebujejo določene storitve ali želijo nekaj ur dnevno preživeti v družbi. To jim omogoča, da ostanejo čim dlje v domačem okolju ali da s pomočjo naših storitev lažje premostijo čas do sprejema v institucionalno varstvo.

Dnevno varstvo bomo lahko izvajali integrirano ali segregirano, odvisno od potreb uporabnikov.

Dnevne aktivnosti bomo izvajali po programu in bi se prilagajale posameznikovim potrebam in željam. Uporabniki se bodo vključevali v kulturne in družabne aktivnosti, ki bi jih pripravljali za stanovalce Doma.

Vključenost uporabnikov v dnevno varstvo je zelo pomembna, tako za uporabnike, njihove svojce, kot tudi za dom, saj večina uporabnikov dnevnega varstva postanejo naši stanovalci.

ZAPOSLOVANJE V PROGRAMU JAVNIH DEL

Osebe zaposlene preko projekta Javnih del so dodana vrednost izvajanja storitev institucionalnega varstva. Prizadevali si bomo, da se bomo redno prijavljali na razpis za javne delavce in s tem bogatili pozitivno organizacijsko klimo, preprečevali socialno izključenost, zadovoljevali nematerialne potrebe starih ljudi in dvigovali kvaliteto bivanja.

ZAČASNE – KRATKOTRAJNE NAMESTITVE

Začasne, kratkotrajne namestitve bodo namenjene osebam:

- ki imajo oskrbo zagotovljeno izven institucionalnega varstva in potrebujejo začasno institucionalno varstvo, ker oskrba izven institucionalnega varstva začasno ni zagotovljena (npr. zaradi odsotnosti/dopusta svojcev, čakanja na odobritev na zdraviliško zdravljenje...),
- ki potrebujejo storitev zaradi akutnega poslabšanja zdravja in bi ob ustrezni pomoči lahko dosegli vsaj delno samostojnost in zato v nadaljevanju ne bi potrebovali dolgotrajne celodnevne oblike institucionalnega varstva. Kratkotrajna namestitve praviloma traja do tri mesece.

V času kratkotrajne namestitve bomo starostnikom nudili namestitve, organizirano prehrano (štirje obroki), po potrebi tudi dietno prehrano, osnovno in dodatno oskrbo, zdravstveno nego, po potrebi fizioterapevtsko in delovno-terapevtsko obravnavo ter vključevanje v dnevne in tedenske aktivnosti v sklopu domskega varstva.

Potrebe po začasnih namestitvah naraščajo, zato bo dom težil k temu, da bo lahko zainteresiranim uporabnikom ponujal možnost namestitve za nekaj dni ali nekaj tednov. To bo omogočalo zadovoljiti specifične potrebe uporabnikov (začasna potreba po bivanju v domu, dopust ali nujne obveznosti oseb, ki skrbijo za starostnika...).

KOSILA ZA ZUNANJE UPORABNIKE IN RAZVOZ KOSIL

Zagotavljali bomo zdravo za starostnike prilagojeno prehrano, diete, ki jo lahko naročijo tudi drugi zainteresirani iz bližnje okolice.

Dostava kosil na dom je storitev, ki jo bomo ponudili starostnikom, ki živijo v domačem okolju.

Prednosti organizirane dostave kosil je:

- zagotavljanje kakovostne, starosti primerne, zdravju koristne in varne hrane;
- podaljševanje bivanja v domačem okolju;
- prvi stik z institucionalnim varstvom in posledično lažja odločitev in manj stresen prehod v institucionalno obliko bivanja.

ZAKLJUČEK

V skladu s cilji Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva želimo s pridobitvijo koncesije zagotoviti ustrezno število mest za institucionalno varstvo za 5 % starejših od 65 let, spodbujati razvoj storitev, ki potekajo v domačem okolju ali na domu uporabnikov, spodbujati razvoj in uporabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih ter drugih podpornih tehnologij kot podpora za izvajanje storitev in programov socialnega varstva.

V skladu z znanimi demografskimi trendi se povpraševanje po storitvah, tako institucionalnih kot v skupnosti intenzivno povečuje, zato je odločitev za izgradnjo doma in pridobitev koncesije smiselna.

Program dela zagotavlja izvajanje storitev na osnovi psihosocialnega modela z usmeritvijo v uporabnika in njegove potrebe. Program je v konceptih posebej prilagojen ciljni skupini oseb z demenco in drugimi sorodnimi stanji ter paliativni oskrbi.

Storitve bomo izvajali v manjših skupinah do 12 stanovalcev oziroma v treh enotah v skupinah do 19 stanovalcev, v 52 enoposteljnih sobah in 49 dvoposteljnih sobah upošteva vse predpisane standarde in normative. Izvajali bomo tudi ponudbo storitev v skupnosti in sicer pomoč na domu, dnevno varstvo, javna dela v domu in v domačem okolju.

Na osnovi raziskav, demografskih trendov o aktualnih potrebah po namestitvi na območju upravne enote Nova Gorica po institucionalnem varstvu predvidevamo, da se bo Dom napolnil v do štirih mesecih od začetka delovanja. Število zaposlenih bo sledilo dinamiki sprejemanja stanovalcev.

V obdobju priprave na začetek delovanja v letu 2023 bodo poleg izgradnje objekta in tehničnega prevzema v ospredju predvsem naslednje organizacijske aktivnosti:

- kadrovanje in usposabljanje zaposlenih za ključna delovna mesta,
- priprava poslovnega in finančnega načrta za prvo obdobje delovanja doma,
- pridobitev soglasja MDDSZ k ceni osnovne oskrbe,
- sklenitev pogodbe za Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- izdelava akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- izbira delavcev in njihovo dodatno usposabljanje za delo z osebami z demenco,
- dogovor z Zdravstvenim domom oziroma z zasebnikom ali drugim izvajalcem osnovnega zdravstvenega varstva v domski ambulanti,
- začetek vzpostavljanja informacijskega sistema,
- priprava seznamov potrebnih nabav za začetno obdobje,
- izvajanje programov dela za posamezna področja.

V prvih mesecih delovanja novo pridobljenih kapacitet bo prevladovala usmerjenost na strokovno, sistematično in planirano sprejemanje stanovalcev. Predvidevati je, da bo dom z ustreznim kadrom takoj vzpostavil vse ključne funkcije in službe ter zagotovil njihovo kakovostno delovanje.

Program je zasnovan tako, da izhaja iz potreb starih ljudi, oseb obolenih z demenco, ožjega in širšega okolja. Gospodinske skupine kot male organizacijske enote so prostor za izvajanje programa s poudarkom na psihosocialnem modelu in upoštevanju koncepta »normalnosti, ki nudi varno zavetje in življenje, ki je podobno domačemu gospodinjstvu. V ospredju bo vedno stanovalec z vsemi svojimi potrebami, zmožnostmi, željami, njegova možnost izbire, ki sledi cilju in omogoča ljudem prostor zaupanja in dobrega počutja. Veselilo bi nas, da bi s pridobitvijo koncesije bili korak bližje ljudem in da bi lahko na ta način z našim delom naše vabili nasmehe na obraze vseh, ki bodo v domu živeli, delali in vanj radi prihajali.

Kot družba smo se v tej panogi socialnega varstva že izkazali z izvajanjem socialnovarstvene storitve institucionalnega varstva v Sončnem Domu v Mariboru. Naša poslovna odličnost je nekaj na kar smo izjemno ponosni in verjamemo, da lahko tako uspešno zgodbo ponovimo tudi v Vrtojbi.

